

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Caput XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

gitationibus in Deum semper defigendis, atque ab ipso in omnibus petendo consilio, ne in quampiam rem leviter præcipitem se agat.

Tandem Seraphicus Doctor S. Bonaventura author est, cum Deus sit ignis consumens, tantum frigoris decedere, tantumque animæ accidere spiritualis caloris, quantum Deo per amorem propinquior fit: *Scintillantibus affectionibus, insatiabilibus desideriis, unitivis aspirationibus.*

*Lib. de
Theol.
myst. c. 3.*

CAPUT XXIX.

Methodus in orationis aspirati-væ exercitio servanda.

PRIMò assignabimus regulas generales in ipso observandas, deinde annotabimus aliqua puncta, in quibus quis posset deficere, ut caveantur.

Regula in aspirationum exercitio servanda.

PRIMA est; ut primo manè sollicitè seligamus exercitium aspirationum, cui die illo cogitemus insistere. Hoc est, ut nos muniamus aliquot cogitationibus sanctis atque ad aliquos bonos determinemus affectus, ut ubi de Deo nobis in mentem venerit, statim in promptu habeamus, quod ei dicamus; uti nobis commendat Isaias, ubi ait: *Qui reminiscimini Domini, ne taceatis, & ne detis silentium ei.*

*Seligere
aliquem
conceptum
& affectu.*

Sunt qui, non sine magno emolumento, hunc delectum faciunt post horas matutinas, selectasque cogitationes memoriæ imprimunt, priusquam ad somnum redeant, ut manè ubi primum experrecti fuerint, statim illæ in mentem veniant; sicut is apud quem depositus est thesaurus, sive cui pretiosi alicujus monili demandata custodia est, semper ei proximus adjacet, moxque ubi exigilaverit extentâ manum, num fortè sit furto sublatum explorat.

Hoc in delectu necesse non est argumenta multiplicare, quia una cogitatio sive conceptus sufficientem suppeditare materiam potest aspirationibus integrâ septimanâ, imò mense fovendis. Utilissimum tamen erit, ut Novitii delectum hunc instituant materiæ meditationum suarum conformem, duos, tresve conceptus accipiendo ex iis, quibus fuerint amplius permoti in suis ultimis orationibus, nisi malint particulariter inhærere argumento illi, de quo die illo sunt meditaturi.

*Animum
habere
liberum.*

Altera regula est, ut non obstante prædicto delectu, maneamus tamen in magna animi libertate ad obediendum afflatibus atque impulsui Dei nostri, si ille nos velit ad ei super alia quapiam re loquendum excitare. Tamen enim singulis commendari soleat, ut ordinatiè non producant aspirationes nisi statui suo conformes, Incipientes videlicet compunctionis, Proficientes desiderii in Deum, ac Perfecti amoris ferventissimi atque unitivi; nemo tamen recusare debet actus suo statu producere sublimiores, si advertit interius ad hoc à Deo se invitari. At quantamcumque quis interius
per-

persentiscat commotionem, nunquam familiarem se Deo exhibere debet, nisi intra limites profundæ humilitatis, maximæque reverentiæ: contrarium verò sepius illusio est, atq; in amorem degenerat sensualem, qua de re experientias habemus funestissimas.

Tertia regula servit modo producendi affectum aspirationis, qui talis esse debet: Ubi quis Dei reminiscitur, subito animum colligere, quantumque potest, momento illo tranquillum habere debet; mox conari bonam aliquam cogitationem, piamque ad Deum affectum concipere, ac tandem cor mentemque in Deum magnâ cum attentione atque affectione defigere. Hoc totum in Profectionibus uno temporis momento fieri potest, at Incipientes spatio temporis, quo dici posset salutatio Angelica, illi poterunt immorari, ut habitum melius acquirant. Quod si sis in privato, ore proferre poteris, quod mente conceperis, quia hac ratione majorem non rarò nobis conciliamus attentionem; at si fueris in aliorum societate, sufficiet corde loqui absq; ullo exteriori gestu aut signo, verbi gratia, levâdo oculos ad cælum &c.

Quarta. Ut nunquam exuamus desiderium atque intentionem continuandi hoc sanctum exercitium, quæcumq; nobis occurrant negotia, & quantamcumq; animi experiamur instabilitatem, quin potius connitamur unam attentionis nostræ partem Deo nunquam non reservare. Ad quod nullâ opus est violentiâ, sed solum ut cordis nostri tranquillitatem ac recollectionem meliorem, quo possumus, modo conferremus, quo ita ad loquendum Deo semper

I 3

& ubi

*Modus
producendi
aspirationem.*

*Nunquam
hoc exerci-
tium ne-
gligere.*

& ubique comparati simus. Atque ubi ab hac attentione distractos uos advertimus, plus æquo turbari aut tritari non debemus, sed simpliciter ad nos redire atque iterum cor nostrum offerre Deo. Quotiescunque porrò distractio ista subreperit, toties nos rursus debemus colligere. Ex frequenti enim nostri collectione tandem in illa persistere discemus, atque ubi semel in fundo cordis nostri gustamus, quàm suavis est Dominus, nihil nobis facilius, nihilque ingenio nostro erit conformius, quàm ista collectio, atque ad nosmetipsos reditio. Anima enim nostra in eo non modicum persentiscet oblectamentum ac jugem allecationem, sicuti videmus piscem, qui est extra aquam, desiderare atque omnibus modis conniti illam reperere. Cumque in illam reiectus fuerit vitam resumere videtur, quia suum reperit elementum.

Quantum ad *qualitatem specificam* istarum aspirationum attinet, ad nullam alligare nos debemus aut astringere, sed magis sequi instinctum Spiritus sancti, occasionibusque nactis nos accommodare. Quandoque erunt amoris, gaudii, desiderii, spei, sanctæ audaciæ erga bonum; quandoque odii, fugæ, doloris, timoris, ac sanctæ indignationis adversus malum: aliquando elicientur per modum voti, seu desiderii, aliàs promissi, aliàs petitionis, aliàs admirationis, aliàs sui ipsius humiliationis coram Deo; Denique virtus nulla est, cujus actus non possit aspirationibus præbere argumentum. En aliquot exempla ex libro Psalmorum præcipuè extracta.

Actus

Actus

A Moris simplicis complacentiæ. *Dixi Domino: Deus meus es tu.* Ps. 15. 2.

Desiderii. *Tibi dixit cor meum; exquisivit te facies mea: faciem tuam, Domine, requiram.* Ps. 26. 8.

Gaudii. *Anima mea exultabit in Domino: & delectabitur super Deo salutari suo. Omnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi?* Ps. 34. 9. 10.

Spei. *Mihi autem adhaerere Deo bonum est: ponere in Domino Deo spem meam.* Ps. 72. 28.

Confidentiae, *Dominus mihi adiutor non timebo, quid faciat mihi homo. Si constant adversum me castra: non timebit cor meum.* Ps. 117. 6. Ps. 26. 3.

Sanctæ audaciæ. *Quis nos separabit à charitate Christi? Certus sum, quia neque mors, neque vita &c.* Rom. 8. 35.

Odi ac fugæ mali. *Iniquitatem odio habui & abominatus sum: Legem autem tuam dilexi.* Ps. 118. 103.

Tristitiæ. *Heu mihi! quia incolatus meus prolongatus est: multum incola fuit anima mea.* Ps. 119. 5.

Doloris de præterito. *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee.* Isa. 38. 15.

Timoris. *Confige timore tuo carnes meas: à iudiciis enim tuis timui.* Ps. 118. 20.

Sanctæ indignationis. *Exurgat Deus & dissipentur inimici ejus: & fugiant, qui oderunt eum, à facie ejus.* Ps. 67. 1.

Pf. 54. 2. Per modum desiderii. *Quis dabit mihi pennas sicut columbe? & volabo & requiescam.*

Pf. 118. 44. Per modum promissi. *Et custodiam Legem tuam semper: in seculum & in seculum seculi.*

Pf. 30. 17. Per modum petitionis. *Illustra faciem tuam super servum tuum.*

Pf. 30. 20. Per admirationem. *Quam magna multitudo dulcedinis tue, Domine, quam abscondisti timentibus te!*

Infiniti sunt alii modi se elevandi & convertendi ad Deum super diversis materiis, quos hic non specificabimus, cum ea, quæ diximus, sufficiant ad ostendendum, nullam in anima esse speciem affectionis, quæ non possit formandis aspirationibus inservire. Solummodo advertendum est, non esse necesse semper loqui Deo in secunda persona, sufficit enim aspirationem ad eum quocumque demum modo tendere: Quin imò reverentia ipsa quandoque animam cohibere videntur, ac si os ad loquendum divinæ Majestati aperire non audeat. Id quod rejiciendum non est, cum Virgo sacratissima hoc modo sit usa in suo illo divino Cantico, ubi non dicit; *Domine, magnificat te anima mea*, sed *magnificat anima mea Dominum*. Verùm in hoc, uti & toto exercitii istius usu ex parte nostra necessaria est bona voluntas, atque ut de reliquo sequamur inspirationem atque impulsum Spiritus sancti, Nihilominus abs re non erit annotare

Quinam

*Quinam in hoc aspirationum exercitio
sint evitandi defectus.*

Primò non tam attendendum est, ut multas & in magno numero producamus aspirationes, quàm ut illas, quas facimus, bene faciamus. Quia plures sine spiritu productæ tantum nobis non proderunt, quantum una sola cum sapore & affectu evibrata: *Volo quinq; verba sensu meo loqui*, ait divinus Apostolus, *quam decem millia verborum in* 1. Cor. 14. 19. *lingua.* Nunquam etiã illas producere oportet ex consuetudine aut usu, festinanter, perfunctoriè aut coactè, neque etiã adeò frequenter, ut in nauseam abeant, sed cum attentione, affectione, ac sinceritate. Quod si quandoque te invenias remissum, negligentem, atque absque devotione, id ages quod inferiùs monito quinto dicturi sumus.

Secundò non tam insistendum nobis est distinctè cognoscendis aut vivaciter penetrandis rebus, quæ spiritum nostrum excitant, quàm connitendum, ut magno animo atque optimâ voluntate in Deum feramur. Neque etenim exercitium istud per ingenii subtilitatem addiscitur, sed per amorosam cordis in Deum elevationem: qua in re simplicissima affectio plus valet, quàm ea, quæ in omnibus mundi libris conscripta sunt, universa.

Eandem ob causam reprehenduntur illi, qui pulchras consectantur cogitationes & conceptus, exquisita verba, ingeniique subtilitates ad exprimendas suas aspirationes,

T s id

tionem

id quod non nisi curiositatis est, atque hac in re, qua de agimus, nihil prævalet simplicitati; unicum ergo verbum ex animo ac bono corde prolatum sufficiet.

B. Maria Magdalena de Pazzi mirabili afficiebatur suavitate ruminando atque identidem recogitando hæc duo verba: *Voluntas Dei*. Alii eandem percipiunt suavitatem in his aliis verbis: *Delectare Deum*. *Essetalem qualem vult Deus*; *vivere Deo*, *glorificare Deum*, & similibus, quæ in æternum repererent, quin rædio afficerentur; atque ista frequentius illis materiam præbent orationis jaculatoriæ.

Tertiò necesse non est quærere Deum procul à nobis, ut ad illum aspirationes nostras dirigamus, cum propè nos sit, dicente Apostolo: *Non longè est ab unoquoque nostrum, in ipso enim vivimus, movemur & sumus*: quia nimirum cuncta implet suâ immensitate. De quo pluribus capite sequenti.

Non desunt tamen, qui cum fructu repræsentant sibi Deum quasi confidentem ac regnantem in cælo, ac vigili oculo cuncta, quæ aguntur in terra, pervidentem; & quasi oculos expressè haberet defixos in ipsos, illi contrâ affectus sui cordis ad ipsum in cælum vibrant. Alii expedientius censent, atque etiam experiuntur, si Deum concipiant modo spiritaliori per totum mundum quasi diffusum absque alia distinctione, illique tanquam in in loco, ubi ipsi sunt, præsentem loquantur. Atque alii etiam ei loquuntur ut intimè præsentem intra seipsos atque in intimo suorum animorum, Hic tertius modus omnium optimus est,

Act. 17.
28.

*Diversi
modi con-
siderandi
Deum
præsentem*

est, quia simplicissimus, maximeque recolle-
ctus. At si quis illo tam citò uti nequeat, alio-
rum duorum usus ei esse poterit, donec ad
istum paulatim pertingat.

Tres isti concipiendi Deum præsenrem mo-
di diversi faciunt, ut actus interiores præsentia
Dei tria quoque fortiantur diversa nomina,
Etenim affectus cordis nostri ad Deum vibra-
re versùs cœlum appellatur *oratio jaculato-
ria* atque *elevatio cordis*. Illos ad ipsum ve-
luti propè nos consistentem dirigere *aspiratio*
seu familiaris conversatio est. Agere cum ipso
veluti intra nosmetipsos residente vocatur *a-
morosa conversio* seu affectivus reditus in se-
ipsum atque in Deum, juxta id quod ait Psal-
tes: *Convertere anima mea in requiem tuam*.
Id quod eò est melius atque utilius, quò sim-
plicius & intimius.

Quartò illi, qui aliquando adverterent se
devotione sensibili in aspectu charoque intaitu
graviorum veritatum vehementer transporta-
ti, id quod fit quasi momento, nihilo tamen
minus animâ in tali quasi raptu, atque, ut ita
dicam, extra se positione persistente, ut penè ni-
hil ampliùs sentiat; sed non respiret, non sa-
piat, non sentiat nisi Deum, ita loquendo, in-
natando huic vasto tantæ dulcedinis oceano:
illi, inquam, hac prosperitate multâ uti debent
cum discretionè, oraminòque cavere, ne nimio
cum ardore hunc affectum fovere contendant,
ne fortè graviolem sibi capitis dolorem adsci-
scant. *Mel invenisti, ait Sapiens, comede* *Prov. 25.*
quod sufficit tibi, ne fortè satiatus evomas illud. *6.*
Id quod peroptimè intelligi potest de sensibili
devo-

*Differen-
tium
nominum,
bua dan-
tur acti-
vus inter-
nis præ-
sentia
Dei.*

*e
tione*

devotione, cuius mel symbolum præfert. Optimum igitur factu erit, si, postquam huic sanctæ commotioni atq; impulsui consenseris, pro tunc in statu te contineas quasi merè passivo. Quod si affectus diutiùs perseveret, continuò negotium cum Patre Magistro communicabis. Atque si hoc eveniat durante aliquo actu communitatis, aut sub labore vel coram aliis Religiosis, nullum exterius signum exhibebis atque actionem exteriorem peragere porrò perges, ac si nihil interiùs apud te ageretur.

Quintò ac postremò, ubi te adverteris in statu esse ignaviæ atque ariditatis præcedenti opposito, nullatenùs persuasum habebis, debere te violenter conitti producere huiusmodi affectus, sicuti etiam suprà meminimus, ubi de oratione mentali actum fuit; conatus enim illi violentiores irriti forent, omninòque intempestivi, sed, ubi rationabiliter temetipsum suavi quadam ac breviori consideratione excitaveris ad ignavam istam negligentiam propulsandam, si frustrà id fieri adverteris, saltem ut status iste tibi displiceat, cum plena tamen in divinam resignatione voluntatem, contendes. Nihilominus coram sua Majestate divina te præsentando, subindeque oculos in ipsum conjiciendo, si fortè ad compassionem commoveatur. Tametsi etenim hoc facturum sis sine gustu, non tamen sine fructu. Oretenus dicere poteris hunc versum: *Domine, ante te omne desiderium meum & gemitus meus à te non est absconditus.* Aut istum: *Ecce Domine infirmata est in paupertate vir-*

Pf. 37.
10.

Pf. 30. 11.

rus mea. Aut certè : Trahem post te, curre- Cant. 1. 3.
mus in odorem unguentorum tuorum. Quod
 ubi feceris, fructum poteris reportare non
 exiguum,

CAPUT XXX.

De Præsentia Dei orationi aspirati-
va necessario conjuncta.

Efficacius medium non est animum no-
 strum semper habendi recollectum, atque
 ad loquendum Deo dispositum, quàm ut sem-
 per ambulemus in præsentia Dei. Praxis rei
 hujus in sacro Ordine nostro nobis esse de-
 bet recommendatissima, illius enim bene-
 ficio S. Pater noster Elias in mundo tanta est 3. Reg. 17.
 operatus miracula, atque illam unã cum du-
 plici suo spiritu tanquam optimam hæredita-
 tem sancto discipulo suo reliquit Elisæo: *Vivit*
Dominus, in cujus conspectu sto.

Esse autem in præsentia Dei est ipsum con-
 tinuò habere ob oculos, firmiterque credere
 in omni nos loco ab ipso videri, veluti id cre-
 debat Regius Vates, qui de seipso ait: *Provi-*
debam Dominum in conspectu meo semper, Ps. 15. 8.
quoniam à dextris est mihi ne commovear.
 Aut veluti Sapiens ait: *In omni loco oculi Do-*
mini contemplantur bonos & malos. Ex eo igitur
 manifestum fit, hoc esse medium optimum
 cor nostrum semper habendi recollectum; quia
 cogitatio ista præsentis Dei magno nos afficit
 metu ac reverentiã, atq; ad omnia magnã cum
 circumspèctione peragenda impellit.

Ad

e
tione

Quid sit
esse in
præsentia
Dei.

Ps. 15. 8.

Prov. 15.
 3.